

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	18.10.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 25.06.2021, 9

Euroopa Parlamendi valimise seadus¹

Vastu võetud 18.12.2002

[RT I 2003, 4, 22](#)

jõustumine 23.01.2003

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
18.12.2003	RT I 2003, 90, 601	01.01.2004
21.01.2004	RT I 2004, 6, 32	14.02.2004
09.03.2004	RT I 2004, 14, 93	25.03.2004
14.04.2004	RT I 2004, 30, 208	01.05.2004
22.09.2004	RT I 2004, 71, 501	29.10.2004
29.09.2004	RT I 2004, 71, 503	29.10.2004
09.06.2005	RT I 2005, 37, 281	10.07.2005
07.06.2006	RT I 2006, 30, 231	14.07.2006
16.11.2006	RT I 2006, 55, 408	23.12.2006
11.12.2008	RT I 2009, 2, 5	16.01.2009, osaliselt 01.01.2011
22.01.2009	RT I 2009, 12, 70	14.07.2009
06.05.2009	RT I 2009, 27, 165	01.01.2010
20.05.2009	RT I 2009, 29, 175	01.07.2009
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
10.02.2010	RT I 2010, 10, 42	15.03.2010, osaliselt 01.01.2011
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
19.05.2010	RT I 2010, 29, 150	01.01.2011
25.11.2010	RT I, 10.12.2010, 1	01.04.2011
17.02.2011	RT I, 21.03.2011, 1	01.01.2012
13.06.2012	RT I, 10.07.2012, 3	01.04.2013
17.10.2012	RT I, 01.11.2012, 1	11.11.2012
18.12.2013	RT I, 10.01.2014, 1	20.01.2014, osaliselt 01.01.2015
19.06.2014	RT I, 11.07.2014, 1	21.07.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015, osaliselt Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.
13.04.2016	RT I, 06.05.2016, 1	01.01.2017
14.06.2017	RT I, 04.07.2017, 1	01.01.2018
25.10.2017	RT I, 17.11.2017, 1	01.01.2019
13.06.2018	RT I, 09.07.2018, 1	01.01.2021
12.12.2018	RT I, 22.12.2018, 4	01.01.2019
11.12.2019	RT I, 03.01.2020, 2	13.01.2020

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Käesolev seadus reguleerib Euroopa Parlamendi liikmete valimist Eestis.

§ 2. Valimissüsteemi alused

(1) Eestist Euroopa Parlamendi valitavate liikmete arv on sätestatud Euroopa Liidu õigusaktides.
[RT I, 22.12.2018, 4- jõust. 01.01.2019]

(2) Euroopa Parlamendi valimised on vabad, üldised, ühetaolised ja otsesed. Hääletamine on salajane.

(3) Igal valijal on üks hääl.

(4) Valimistulemused tehakse kindlaks proportsionaalsuse põhimõtte alusel.

§ 3. Euroopa Parlamendi valimiste toimumise aeg

(1) Euroopa Parlamendi liikmed valitakse viieks aastaks.

(2) Euroopa Parlamendi valimispäev jääb Euroopa Liidu Nõukogu poolt määratud ajavahemikku. Valimispäev on pühapäev.

(3) Euroopa Parlamendi valimised kuulutab välja Vabariigi President oma otsusega vähemalt kolm kuud enne valimispäeva.

§ 4. Hääletamis- ja kandideerimisõigus

(1) Hääletamisõigus on Eesti kodanikul, kes on valimiste päevaks saanud 18-aastaseks.

(2) Hääletamisõigus on Eesti kodakondsust mitteomaval Euroopa Liidu kodanikul (edaspidi *Euroopa Liidu kodanik*):

1) kes on valimispäevaks saanud 18-aastaseks;

2) kelle püsiv elukoht on Eestis, see tähendab tema elukoha aadressiandmed on kantud Eesti Rahvastikuregistrisse (edaspidi *rahvastikuregister*);

3) kellelt tema päritoluriigis ei ole hääletamisõigust ära võetud.

(3) Hääleõiguslik ei ole isik, kes on:

1) valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistatud;

2) kohtu poolt süüdi mõistetud kuriteos ja kannab vanglakaristust.

(4) Kandideerimisõigus on Eesti kodanikul, kes on valimispäeval vähemalt 21-aastane.

(5) Kandideerimisõigus on Euroopa Liidu kodanikul:

1) kes on valimispäeval vähemalt 21-aastane;

2) kelle püsiv elukoht on Eestis, see tähendab tema elukoha aadressiandmed on kantud rahvastikuregistrisse;

3) kellelt tema päritoluriigis ei ole kandideerimisõigust ära võetud.

[RT I, 10.01.2014, 1- jõust. 20.01.2014]

(6) Euroopa Parlamendi liikmeks ei või kandideerida:

1) isik, kes on valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistatud;

2) isik, kes on kohtu poolt süüdi mõistetud kuriteos ja kannab vanglakaristust;

3) tegevväelane.

[RT I, 10.07.2012, 3- jõust. 01.04.2013]

(7) Isik võib samadel Euroopa Parlamendi valimistel hääletada ja kandideerida ainult ühes Euroopa Liidu liikmesriigis.

[RT I 2006, 30, 231- jõust. 14.07.2006]

2. peatükk

AGITATSIOON

§ 5. Valimisagitatsiooni piirang

(1) [Kehtetu -RT I, 03.01.2020, 2- jõust. 13.01.2020]

(2) Hääletamisruumis on valimisagitatsioon keelatud.
[RT I, 03.01.2020, 2- jõust. 13.01.2020]

(3) [Kehtetu -RT I, 03.01.2020, 2- jõust. 13.01.2020]

§ 5¹. Poliitilise välireklaami keeld

[Kehtetu -RT I, 03.01.2020, 2- jõust. 13.01.2020]

3. peatükk VALIMISRINGKOND

[RT I, 06.05.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 6. Valimisringkond

Euroopa Parlamendi valimised toimuvad ühes üleriigilises valimisringkonnas.

§ 7. Valimisjaoskondade moodustamine

[Kehtetu -RT I, 06.05.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

4. peatükk VALIMISTE KORRALDUS

[RT I, 06.05.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

1. jagu Vabariigi Valimiskomisjon

[RT I, 06.05.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 8. Vabariigi Valimiskomisjoni pädevus

(1) Vabariigi Valimiskomisjoni ülesanne on tagada käesoleva seaduse §-s 2 sätestatud põhimõtete järgimine, teha kindlaks üleriigilised hääletamis- ja valimistulemused, valvata valimiste korraldajate tegevuse järele, lahendada kaebusi ning täita muid seadustest tulenevaid ülesandeid.

(2) Vabariigi Valimiskomisjonil on oma ülesannete täitmiseks õigus:

1) teha valimiste korraldajale ettekirjutus käesoleva seaduse §-s 2 sätestatud põhimõtete kaitseks või isiku subjektiivsete õiguste tagamiseks;

2) tühistada eelhääletamisel antud hääled olulise seadusrikkumise tõttu osaliselt või täielikult ning kutsuda valijad uuesti hääletama eelhääletamise ajal või valimispäeval;

3) tunnistada hääletamistulemused valimisjaoskonnas või valimisringkonnas kehtetuks või tunnistada elektroonilise hääletamise tulemused kehtetuks täies ulatuses või osaliselt ning korraldada kordushääletamine, kui seadusrikkumine mõjutas või võis mõjutada hääletamistulemusi oluliselt;

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

4) mitte alustada elektroonilist hääletamist või peatada või lõpetada elektrooniline hääletamine, kui elektroonilise hääletamise süsteemi turvalisust või töökindlust ei ole võimalik tagada selliselt, et elektroonilist hääletamist saaks läbi viia käesoleva seaduse nõuete kohaselt.

(3) Vabariigi Valimiskomisjoni pädevuses oleva küsimuse lahendamiseks võtab Vabariigi Valimiskomisjon vastu otsuse, millele kirjutab alla komisjoni esimees. Otsus jõustub allakirjutamisel.

[RT I, 06.05.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

2. jagu Valimiste korraldajad

§ 9. Valimiste korraldajad

(1) Euroopa Parlamendi valimisi korraldavad:

- 1) riigi valimisteenistus;
- 2) valla- ja linnasekretärid;
- 3) jaoskonnakomisjonid;
- 4) häältelugemiskomisjonid.

(2) Riigi valimisteenistuse moodustamise kord sätestatakse Riigikogu valimise seaduses.

(3) Valla- ja linnasekretäri ametisse nimetamise ja asendamise kord sätestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses.

(4) Valla või linna häältelugemiskomisjoni ülesandeid Euroopa Parlamendi valimistel täidab kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduses sätestatud korras moodustatud valla või linna valimiskomisjon.

(5) Valimisi korraldav isik ja teda abistav isik ei saa olla samal ajal erakonna või üksikkandidaadi volitatud esindaja või kandidaat.

(6) Valimisi korraldav isik peab olema hääletamisõiguslik käesoleva seaduse § 4 lõigete 1–3 kohaselt ja valdama eesti keelt.

(7) Valimisi korraldav isik ja teda abistav isik on oma ülesandeid täites sõltumatu ja ta ei või agiteerida erakonna ega kandidaadi poolt ega vastu.

(8) Valimisi korraldaval isikul, valla- või linnavalitsuse ametnikul või töötajal või muul isikul on õigus saada tasu valimiste korraldamisega seotud ülesannete täitmise eest.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 10. Riigi valimisteenistuse pädevus

(1) Riigi valimisteenistuse ülesanne on:

1) tagada valimiste seadusekohane korraldamine, korraldada elektrooniline hääletamine ja teha kindlaks elektroonilise hääletamise tulemus;

1¹) tagada hääletamise korraldamisel valijate nimekirja kasutamine elektrooniliselt;

[RT I, 09.07.2018, 1- jõust. 01.01.2021]

2) valvata valimiste korraldajate tegevuse järele;

3) korraldada valimisseadustest tulenevate ülesannete täitmiseks vajalike tehniliste lahenduste arendus ja haldus;

4) täita muid käesolevast seadusest tulenevaid ülesandeid.

(2) Ülesannete täitmiseks riigi valimisteenistus:

1) annab valimiste ühetaolisuse tagamiseks valimiste korraldajatele kirjalikke juhendeid;

2) annab valimiste korraldajatele täitmiseks kohustuslikke suulisi ja kirjalikke korraldusi;

3) koostab valimiste ettevalmistamise ja korraldamise eelarve projekti;

4) jaotab kohaliku omavalitsuse üksuste vahel kooskõlastatult Vabariigi Valimiskomisjoniga valimiste korraldamiseks eraldatud raha ning kehtestab valla- ja linnasekretäridele ning jaoskonnakomisjonidele eraldatud raha kasutamise korra;

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

5) tagab valimiste korraldamiseks vajaliku inventari ja teenuste olemasolu;

5¹) kehtestab valimisvahendite jaoskonnakomisjonidele edastamise korra ning jaotuspiirkonnad;

[RT I, 09.07.2018, 1- jõust. 01.01.2021]

5²) kehtestab valimisvahendite kasutamise ja säilitamise korra;

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

6) juhendab ja koolitab valimiste korraldajaid;

7) võib seadust või riigi valimisteenistuse korraldust rikkunud valimisi korraldava isiku kõrvaldada valimiste korraldamiselt;

8) teeb vajaduse korral Vabariigi Valimiskomisjonile ettepaneku käesoleva seaduse § 8 lõike 2 punktides 2–4 sätestatud otsuste tegemiseks.

(3) Riigi valimisteenistuse kirjalikule korraldusele kirjutab alla riigi valimisteenistuse juht. Kirjalik korraldus jõustub selle allakirjutamisel.

[RT I, 06.05.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 11. Maakonna valimisjuhi pädevus

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 11¹. Valla- ja linnasekretäri pädevus

(1) Valla- või linnasekretäri ülesanne on korraldada valimised vallas või linnas, juhendada jaoskonnakomisjone ja täita muid käesolevast seadusest tulenevaid ülesandeid.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(2) Ülesannete täitmiseks valla- ja linnasekretär:

- 1) annab jaoskonnakomisjonidele täitmiseks kohustuslikke juhiseid;
- 2) otsustab jaoskonnakomisjoni kulud, lähtudes riigi valimisteestuse jaotatud vahendite suurusest;
- 3) otsustab jaoskonnakomisjoni liikme tasustamise jaoskonnakomisjoni esimehe ettepanekul;
- 4) otsustab hääletelugemiskomisjoni liikme tasustamise.

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(3) Valla- või linnasekretäri teenindamise korraldab valla- või linnavalitsus. Tallinna linnasekretär võib oma valimiste korraldamisega seotud ülesandeid täitma volitada ka teisi linna ametnikke või töötajaid, teavitades sellest riigi valimisteestust.

[RT I, 09.07.2018, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 12. Valimiste korraldaja abistamine

Valimiste korraldaja abistamine toimub Riigikogu valimise seaduse §-s 18 ettenähtut järgides.

[RT I, 06.05.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 13. Valimisjaoskondade moodustamine

(1) Iga valla ja linna ning Tallinnas linnaosa territooriumil moodustatakse vähemalt üks valimisjaoskond. Valimisjaoskonnal on hääletamisruum või hääletamisruumid, kus korraldab hääletamist jaoskonnakomisjon.

(2) Valla- või linnavalitsus määrab hiljemalt 50. päeval enne valimispäeva määrusega kindlaks:

- 1) valimisjaoskondade arvu ja numeratsiooni ning milliseid hääletamisliike iga jaoskond korraldab;
- 2) hääletamisruumide asukohad eelhääletamise päevadel ja valimispäeval;
- 3) ühe valimisjaoskonna, kus valijad saavad hääletada kuuendast kuni kolmanda päevani enne valimispäeva. Rohkem kui ühe valimisjaoskonna võib määrata riigi valimisteestuse loal.

(3) Valimisjaoskonnad on alalised. Riigikogu, kohaliku omavalitsuse volikogu ja Euroopa Parlamendi valimistel ning rahvahääletusel korraldatakse hääletamine samades valimisjaoskondades, kui valla- või linnavalitsus ei määra teisiti, muutes käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määrust. Muudatustest teavitab valla- või linnavalitsus viivitamata riigi valimisteestust.

(4) Hääletamisruum või hääletamisruumid võivad igal eelhääletamise päeval asuda erinevas asukohas. Riigi valimisteestuse loal võib valla- või linnavalitsus määrata, et valimisjaoskonnal on samal eelhääletamise päeval avatud rohkem kui üks hääletamisruum.

[RT I, 09.07.2018, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 14. Jaoskonnakomisjoni moodustamine

(1) Hääletamise korraldamiseks valimisjaoskonnas moodustab kohaliku omavalitsuse volikogu (edaspidi *volikogu*) vähemalt viieliikmelise jaoskonnakomisjoni.

[RT I, 09.07.2018, 1- jõust. 01.01.2021]

(2) Volikogu nimetab otsusega valla- või linnasekretäri ettepanekul ning poliitilise tasakaalustatuse põhimõtet arvestades jaoskonnakomisjoni esimehe ja jaoskonnakomisjoni liikmed hiljemalt 20. päeval enne valimispäeva.

(3) Poole jaoskonnakomisjoni liikmetest esitab valla- või linnasekretär ning ülejäänud liikmed esitavad valimistel osalevad erakonnad.

(4) Valimistel osalev erakond võib esitada ühe jaoskonnakomisjoni liikmekandidaadi valla- või linnasekretärile hiljemalt 40. päeval enne valimispäeva.

(5) Jaoskonnakomisjoni liikmeks nimetamiseks peab olema isiku nõusolek.

(6) Kui erakonnad kandidaate ei esita või kui nende esitatud kandidaatide arv on väiksem, kui on erakondadel kohti jaoskonnakomisjonis, nimetab volikogu ülejäänud liikmed valla- või linnasekretäri ettepanekul.

(7) Kui erakondade esitatud jaoskonnakomisjoni liikmekandidaate on rohkem, kui on erakondadel kohti jaoskonnakomisjonis, nimetatakse kõik ülejäänud kandidaadid jaoskonnakomisjoni asendusliikmeteks.